

Opgave 2 Conflict in de Zuid-Chinese Zee

Bij deze opgave horen de teksten 1 en 2 .

Inleiding

Over de Zuid-Chinese Zee lopen de spanningen internationaal al jaren hoog op. Sinds 2014 bouwt China op diverse eilanden in de Zuid-Chinese Zee vliegvelden, havens en olieplatforms. China claimt daarmee een deel van de exclusieve economische zone (EEZ) van aangrenzende landen. De EEZ van een land is een gebied waar een land recht heeft op het exploiteren van grondstoffen en op visserij. China brengt zichzelf met deze activiteiten in conflict met omringende landen zoals de Filipijnen. Ook de Verenigde Staten zijn bij het conflict betrokken. Deze opgave gaat over het conflict tussen landen over de EEZ in de Zuid-Chinese Zee.

Gebruik de inleiding.

Externe en interne soevereiniteit zijn kenmerken van een staat.

- 2p 11 Leg uit welke van deze twee vormen van soevereiniteit te herkennen is in het conflict in de Zuid-Chinese Zee. Gebruik in je uitleg:
- een omschrijving van het begrip externe soevereiniteit of interne soevereiniteit;
 - informatie uit de inleiding waaruit de gekozen vorm van soevereiniteit blijkt.

Gebruik tekst 1.

- 1p 12 Leg uit dat in het conflict in de Zuid-Chinese Zee het internationaal recht moeilijk te handhaven is. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het kernconcept gezag;
 - informatie uit tekst 1 om gezag te illustreren.

Gebruik tekst 1.

De besluitvormingsmethode is een methode om de machtsverhoudingen tussen staten te meten.

- 3p 13 Beredeneer met de besluitvormingsmethode op welke manier de macht van China ten opzichte van andere landen in de Zuid-Chinese Zee in de toekomst kan toenemen. Gebruik in je redenering:
- een uitgangspunt van de besluitvormingsmethode;
 - informatie uit tekst 1 om het gekozen uitgangspunt te illustreren;
 - de omschrijving van het kernconcept macht;
 - een voorbeeld uit tekst 1 van het kernconcept macht.

Gebruik tekst 2.

- 2p 14 Leg uit dat in het conflict in de Zuid-Chinese Zee het veiligheidsdilemma van nationale staten te herkennen is. Gebruik in je uitleg:
- twee elementen van het begrip veiligheidsdilemma;
 - per element informatie uit tekst 2 waaruit het element blijkt.

Gebruik tekst 2.

De realistische theorieën en de liberale theorieën hebben een verschillende visie op de verhoudingen tussen staten. Beredeneerd vanuit de realistische theorieën is te verwachten dat het conflict in de Zuid-Chinese Zee zich in de toekomst anders ontwikkelt dan beredeneerd vanuit de liberale theorieën.

- 2p 15 Beredeneer op grond van de realistische theorieën een mogelijke ontwikkeling voor het conflict in de Zuid-Chinese Zee. Gebruik in je redenering:
- een kenmerk van de realistische theorieën;
 - de naam en de omschrijving van een kernconcept bij het hoofdconcept verhouding;
 - informatie uit tekst 2 om het gekozen kernconcept te illustreren.

Gebruik tekst 2.

- 2p 16 Beredeneer op grond van de liberale theorieën een mogelijke ontwikkeling voor het conflict in de Zuid-Chinese Zee. Gebruik in je redenering:
- een kenmerk van de liberale theorieën;
 - de naam en de omschrijving van een kernconcept bij het hoofdconcept verhouding;
 - informatie uit tekst 2 om het gekozen kernconcept te illustreren.
- Je mag het gekozen kernconcept uit vraag 15 **niet** gebruiken.*

Bedreiging van de internationale vrede en veiligheid kan een reden zijn voor de VN-Veiligheidsraad om in te grijpen in het conflict in de Zuid-Chinese Zee. China en de Verenigde Staten zijn permanente leden van de VN-Veiligheidsraad.

- 2p 17 Beredeneer of het conflict in de Zuid-Chinese Zee moeilijk of makkelijk via de VN-Veiligheidsraad op te lossen zal zijn. Gebruik in je redenering:
- een kenmerk van de VN-Veiligheidsraad;
 - een kenmerk van het barrièremodel van politieke besluitvorming.

Opgave 2 Conflict in de Zuid-Chinese Zee

tekst 1

Gevecht om rotspunten in de Zuid-Chinese Zee

Negen gedachtestreepjes heeft China in een U-vorm op de kaart van de Zuid-Chinese Zee aangebracht. Vijf daarvan lopen vlak langs de kust
5 van de Filipijnen. “Zonder enige juridische basis!” roept de Filipijnse rechter Antonio Carpio verontwaardigd uit over de ‘negen strepen’-stippellijn, die volgens China sinds
10 1947 bestaat. “Als we die aanspraken van China erkennen, raken we 80 procent van onze exclusieve economische zone kwijt. Voor Brunei is dat zelfs 90 procent en voor
15 Vietnam de helft.”

De rechter van het Filipijnse Hoogerechtshof is op bezoek in Den Haag (...) om uit te leggen waarom de Chinese claim op vrijwel de
20 gehele Zuid-Chinese Zee onaanvaardbaar is. Zijn land vecht die aan voor een tribunaal onder het VN-Zeerecht-verdrag en hoopt op steun van westerse landen. China heeft het
25 tribunaal als onbevoegd afgedaan, ook al heeft het wel het verdrag geratificeerd. (...)

Wat beweegt China in uw ogen?

30 “Het is een combinatie van militaire en economische argumenten. Militair

wil het de Amerikaanse marine het gebied uit werken om het te gebruiken voor zijn eigen nucleaire onderzeeërs. (...) Economisch is de zee
35 voor China belangrijk, omdat grondstoffen als olie en gas hard nodig zijn. En het kost China moeite aan gezond voedsel te komen, nu de eigen landbouwgrond grotendeels
40 vervuild is. De Zuid-Chinese Zee bevat veel vis.”

“De Chinese claim gaat erg ver. Zelfs als je China soevereiniteit over alle eilanden in de Zuid-Chinese Zee
45 toekent, dan nog krijg je niet het zeegebied dat ze met hun ‘negen strepen’-stippellijn opeisen”, zegt Alex Oude Elferink, expert recht van de zee aan de Universiteit Utrecht.
50 Dat China bezig is dat recht te herschrijven, zoals rechter Carpio beweert, vindt hij overdreven: “Ik denk niet dat opeens veel landen zich net zo gaan gedragen als de
55 opkomende grootmacht China.” Maar precedentwerking vreest hij wel: “Het is niet goed voor het internationale recht, wanneer China dat negeert. Andere landen kunnen dan ook
60 denken: ‘We nemen het niet zo nauw’.”

naar: de Volkskrant, 2015

tekst 2

‘Spanning tussen China en de VS loopt op’

China stuurt zijn marine de volle zee op en zet zijn luchtmacht voortaan ‘offensief en defensief’ in boven de Zuid-Chinese Zee op een moment
5 dat de spanningen met de Verenigde Staten snel oplopen. Traditioneel richt China zich op het verdedigen van de eigen kustwateren. Maar de ‘ingewikkelde dreigingen en uit-
10 dagingen in de Zuid-Chinese Zee’ vragen om een nieuwe aanpak. Dat schrijft de Chinese legerleiding in een dinsdag gepubliceerde blauwdruk van een nieuwe defensiestrategie. (...)

15 Recentelijk zijn de VS zich intensiever met het conflict gaan bemoeien. (...) De VS bereiden

militaire oefeningen voor met Australië, en voor het eerst ook met
20 Japan. (...) Tien Zuidoost-Aziatische landen versterken zelfstandig hun marine en kustwacht met forse verhogingen van de defensie-budgetten, meldt defensiespecialist
25 IHS Jane’s Defence Weekly.

Met al die militaire activiteit neemt het risico op potentieel dodelijke incidenten toe, terwijl de scheep-
vaartroutes in dit gebied van cruciaal
30 economisch belang zijn. De VS beweren dan wel dat China het vrije zeeverkeer in gevaar brengt, China zelf is evenzeer afhankelijk van vrije doorvaart en rust in het gebied. (...)

bron: de Volkskrant, 2015